

Ai cũng có quyền tìm nơi tị nạn.

TỜ RỜI THÔNG TIN CHO NGƯỜI TÌM NƠI TỊ NẠN

Giới thiệu Bây giờ bạn đang ở Latvia. Latvia là một thành viên của Liên minh châu Âu ở Tây Âu. Ngôn ngữ chính thức là ngôn ngữ Latvian.

Bạn có thể nộp đơn tị nạn nếu bạn lo sợ sau khi trở về nước nhà và nếu bạn không được nhà nước bảo vệ.

Lưu ý. **Ai cũng có quyền tìm nơi tị nạn.**

Ai cũng có quyền được bảo vệ chống lại việc bị buộc hồi hương về nước sở tại (refoulement) theo luật pháp quốc tế.

Ở Latvia thông tin liên lạc dạng văn bản có ý nghĩa rất quan trọng. Bạn phải làm mọi thứ dạng văn bản đặc biệt khi bạn có yêu cầu nào đó muốn gửi tới các cơ quan hữu quan. Do đó, nếu bạn có vấn đề gì, thì vui lòng cũng luôn trình bày ở dạng văn bản. Bạn cũng có thể thực hiện việc đó bằng ngôn ngữ mẹ đẻ, hoặc bằng ngôn ngữ nào mà bạn nói được.

Nơi tị nạn – người tị nạn và tình trạng tương tự (nếu bạn gặp phải tình huống đó...)

Nếu bạn rời nước nhà do quyền cơ bản và sự tự do của bạn bị đe dọa nghiêm trọng, bạn bị hành hạ hoặc có nguy cơ bị hành hạ sau khi trở về nước nhà vì lý do chủng tộc, tôn giáo, quốc tịch, quan điểm chính trị hoặc do tham gia một tổ chức xã hội nào đó và nếu địa phương bạn (chính quyền) không có khả năng hoặc không sẵn lòng bảo vệ bạn, thì bạn có thể xin tị nạn tại Latvia. Nếu không xảy ra một trong những tình huống nói trên, bạn sẽ được cấp giấy phép về tình trạng tị nạn và thường trú ở Latvia.

Nếu bạn rời nước nhà do tính mạng, thân thể hoặc sự tự do của bạn bị đe dọa do xung đột vũ trang, bạo lực lan rộng ở đất nước bạn, bị gây hấn bên ngoài hoặc vi phạm nhân quyền tràn lan, hoặc có nguy cơ xảy ra một trong những tình huống nói trên sau khi trở về nước nhà, thì bạn cũng sẽ được cấp giấy phép tị nạn tại Latvia. Nếu không xảy ra một trong những tình huống nói trên, bạn sẽ được cấp giấy phép về tình trạng tương tự và tạm trú, giấy phép này được xem xét lại mỗi năm.

Bạn cần làm gì để nộp đơn xin tị nạn? Bạn cần xin tị nạn càng sớm càng tốt bằng văn bản hoặc bằng miệng. Có thể thực hiện tại sân bay hoặc cảng biển nơi bạn nhập cảnh hoặc bất kỳ điểm thông quan cửa khẩu nào khác. Bạn cũng có thể nộp đơn xin tị nạn sau khi về đến Latvia. Bạn phải nộp đơn tại bất kỳ bộ phận phụ trách lãnh thổ Cửa khẩu biên giới (State Border Guard) (sau đây gọi tắt là SBG), cho đại diện của Văn phòng Công dân và Nhập cư (sau đây gọi tắt là OCMA), Cảnh sát bang (sau đây gọi tắt là SP) hoặc Cơ quan quản lý Nhà giam (sau đây gọi tắt là PA).

Bạn có thể nộp đơn xin tị nạn tại bất kỳ cơ sở nào trong số này bằng ngôn ngữ mẹ đẻ của mình hoặc ngôn ngữ khác mà bạn có thể dùng để giao tiếp được. Nếu bạn nói được tiếng Anh, tiếng Nga hoặc Pháp, tốt hơn bạn nên viết đơn bằng một trong những ngôn ngữ này vì hầu hết các cán bộ chính quyền nói một trong những ngôn ngữ này và có thể hiểu không cần

dịch. Tuy nhiên, bạn có cơ hội lựa chọn ngôn ngữ giao tiếp. Bạn cần thông báo cho SBG, OCMA, SP hoặc PA khi có nhu cầu đặc biệt (ví dụ, liên quan đến sức khỏe tinh thần hay thể chất). Tốt hơn nên thông báo vào ngày khi bạn nộp đơn xin tị nạn.

Lưu ý. **Bạn có quyền nhận thông tin ở toàn bộ các giai đoạn của quá trình xin tị nạn. Chính quyền bang có nghĩa vụ cung cấp thông tin. Vui lòng yêu cầu họ giải thích.**

Công việc tiếp theo là gì? Bạn nộp đơn xin tị nạn vào cùng ngày đó hoặc ngay sau đó, bạn sẽ có “buổi phỏng vấn ban đầu” và SBG sẽ hỏi về dữ liệu cá nhân, ảnh của bạn và lấy dấu vân tay. SBG cũng sẽ hỏi một vài câu hỏi để xác định các hoàn cảnh cá nhân khác. Bạn phải nộp toàn bộ tài liệu và giấy tờ tùy thân để chứng minh danh tính và quốc tịch của mình. Tốt nhất là bạn không nên làm hỏng các giấy tờ tùy thân của mình!

Lưu ý. **Toàn bộ giấy tờ của bạn rất quan trọng. Vui lòng cất giữ giấy tờ thật an toàn.**

Mỗi hồ sơ xin tị nạn sẽ được chuyển tới OCMA trong vòng 10 ngày làm việc. Nếu đơn được nộp tại điểm thông quan biên giới hoặc tại khu vực quá cảnh, OCMA sẽ nhận được trong 2 ngày làm việc.

Trong vòng 10 ngày làm việc, nếu bạn đang ở Latvia, hoặc trong vòng 5 ngày làm việc, nếu bạn đang ở điểm thông quan biên giới hoặc khu vực quá cảnh, OCMA sẽ quyết định có xem xét hồ sơ hay không. Nếu bạn đã từng yêu cầu xin tị nạn ở một nước châu Âu khác, thì OCMA có thể quyết định rằng thủ tục xin tị nạn của bạn phải thực hiện ở nước đó (đây được gọi là thủ tục theo quy định Dublin). Nếu bạn không phải đến một nước khác để nộp và xem xét hồ sơ xin tị nạn, thì bạn sẽ được hẹn vòng phỏng vấn tiếp theo (chi tiết hơn so với phỏng vấn ban đầu) do đại diện của OCMA thực hiện. Trong buổi phỏng vấn này, bạn có thể trình bày những gì đã xảy ra với mình, lý do và bằng cách nào bạn phải rời bỏ nước nhà và giải thích lý do tại sao bạn không thể trở lại nước đó. Buổi phỏng vấn này được thực hiện trong vòng 2 tháng sau khi OCMA quyết định xem xét hồ sơ của bạn. Nhớ suy nghĩ kỹ về những gì bạn định trình bày trước buổi phỏng vấn.

Lưu ý. **Bạn có quyền trao đổi thông tin và nhận phản hồi bằng ngôn ngữ bạn hiểu, đồng thời có thể nhờ một phiên dịch.**

Trong toàn bộ các khâu làm thủ tục hồ sơ xin tị nạn của bạn, phiên dịch sẽ được bố trí nếu cần. Nếu bạn không hiểu phiên dịch, hoặc nếu cảm thấy phiên dịch không dịch chính xác nội dung bạn trình bày, bạn cần thông báo cho cán bộ thực hiện phỏng vấn về chuyện đó. Bạn cũng có thể yêu cầu đổi phiên dịch.

Nếu hồ sơ của bạn được xem xét, sẽ có quyết định trong vòng 20 ngày làm việc (làm thủ tục nhanh) hoặc trong vòng 3 tháng (làm thủ tục thông thường) kể từ ngày thực hiện phỏng vấn, nhưng không muộn hơn 6-15 tháng kể từ ngày đăng ký hồ sơ xin tị nạn của bạn.

Trong quá trình xem xét hồ sơ của bạn, bạn sẽ gần như được cung cấp chỗ ở tại trung tâm tiếp nhận người tị nạn “Mucenieki” (gần Riga, thủ đô của Latvia) hoặc tại địa điểm khác nếu chỗ ở khác được cung cấp cho bạn. Nếu bạn bị giữ lại, bạn sẽ được chuyển tới Trung tâm chỗ ở của Người nhập cư ngoài bị giữ lại.

Biện pháp giới hạn SBG có quyền áp dụng một biện pháp giới hạn, tuy nhiên họ sẽ cho biết lý do tại sao cần làm việc này. Biện pháp giới hạn bao gồm a) đăng ký tại bộ phận phụ trách lãnh thổ của SBG và b) giữ lại. Nếu chính quyền quyết định áp dụng biện pháp giới hạn với bạn, họ sẽ thông báo cho bạn bằng văn bản đồng thời giải thích bằng ngôn ngữ bạn hiểu được lý do tại sao họ làm vậy. SBG cũng sẽ thông báo cho bạn làm thế nào để phản biện lại quyết định áp dụng biện pháp giới hạn cũng như về khả năng yêu cầu hỗ trợ và đại diện pháp lý miễn phí (làm thế nào để nhận được hỗ trợ pháp lý miễn phí). Nếu bạn muốn nhận hỗ trợ luật pháp miễn phí của bang, bạn cần nộp đơn cho SBG. SBG sẽ gửi yêu cầu hỗ trợ pháp lý cho Cơ quan hỗ trợ pháp lý, một cơ quan chịu trách nhiệm cung cấp hỗ trợ pháp lý. Cũng có thể yêu cầu hỗ trợ pháp lý miễn phí từ các tổ chức phi chính phủ địa phương (xem danh sách ở cuối tờ rơi này).

Hỗ trợ pháp lý Là người xin tị nạn, bạn có quyền sử dụng các dịch vụ của một luật sư bằng chi phí của mình. Do đó, bạn cần thỏa thuận với luật sư về chi phí pháp lý trước. Nếu bạn

có ít hoặc không có tiền, bạn sẽ được nhận hỗ trợ pháp lý miễn phí của bang để giúp bạn xin tị nạn. Khi được hỗ trợ pháp lý miễn phí của bang, có thể yêu cầu kháng các quyết định của OCMA lên Tòa án hành chính quận. Nếu bạn muốn nhận hỗ trợ lý miễn phí của bang, bạn cần nộp đơn cho SBG.

Lưu ý. Mọi quyết định hay biện pháp của SBG hoặc OCMA có thể được phản biện theo quy trình hiện hành. Nếu bạn muốn phản biện quyết định của OCMA hoặc quyết định về biện pháp giới hạn, bạn có thể yêu cầu nhận hỗ trợ pháp lý miễn phí của bang.

Sau khi bạn nhận được quyết định Bạn sẽ nhận được quyết định từ OCMA.

Có thể là một quyết định tích cực (hồ sơ xin tị nạn của bạn được chấp nhận và bạn có thể ở đây theo tư cách tị nạn (*bēglis*) hoặc tư cách bảo hộ phụ thuộc (*alternatīvais status*)). Nếu bạn có tư cách tị nạn thì bạn nhận được thẻ căn cước có hiệu lực trong 5 năm, và nếu bạn có tư cách bảo hộ phụ thuộc thì bạn nhận được thẻ căn cước có giá trị trong 1 năm. Bạn có thể được hỗ trợ y tế, có thể đi học, và hưởng các dịch vụ xã hội đúng như người dân Latvian. Bạn cũng có quyền làm việc. Bạn có thể thử tìm người nhà và đưa họ đến Latvia, được gọi là đoàn tụ gia đình. Tuy nhiên, bạn cần biết rằng việc đó là cả một quá trình dài và phức tạp.

Nếu bạn có tư cách tị nạn, bạn sẽ nhận được trợ cấp hàng tháng bằng 139 EUR trong 12 tháng (hoặc trong 10 tháng với việc chi trả 2 tháng trợ cấp vào những tháng đầu tiên, nếu áp dụng những nội dung sửa đổi của luật tại thời điểm bạn đọc tờ rơi này), nếu bạn có tư cách tương đương – trong 9 tháng (hoặc trong 7 tháng với việc chi trả 2 tháng trợ cấp vào những tháng đầu tiên, nếu áp dụng những nội dung sửa đổi của luật tại thời điểm bạn đọc tờ rơi này). Trợ cấp hàng tháng cho mỗi thành viên thứ hai hoặc thứ ba của gia đình hoặc cho người dưới 18 tuổi là 97 EUR. Có khả năng trở thành công dân Latvian. Nếu bạn có tư cách tị nạn, sau khi bạn nộp đơn xin làm công dân theo căn cứ của luật quy định. Nếu bạn có tư cách bảo hộ phụ thuộc, thì sau 10 năm cư trú bạn có thể nộp hồ sơ xin làm công dân.

Bạn cũng có thể nhận được quyết định tiêu cực (hồ sơ của bạn bị từ chối). Nếu bạn nhận được quyết định tiêu cực và bạn cho rằng mình không thể trở về nước nhà vì có thể nguy hiểm cho bản thân, thì bạn có thể đến tòa án và yêu cầu xem xét lại quy định. Trong trường hợp này, bạn có thể kháng quyết định của OCMA lên Tòa án hành chính quận. Bạn có 1 tháng (nếu trường hợp của bạn được xem xét theo thủ tục làm nhanh thì bạn có 15 ngày làm việc) để báo cho OCMA biết rằng bạn không chấp nhận quyết định của họ. Bạn có quyền nhận hỗ trợ pháp lý miễn phí của bang để giúp phản biện lại quyết định tiêu cực nhận được. Thông tin về cách thức nộp đơn xin hỗ trợ pháp lý miễn phí của bang được cung cấp trong quyết định từ chối của OCMA.

Lưu ý. Quyết định của OCMA chưa phải là cuối cùng. Nếu bạn không đồng ý với quyết định, bạn có thể kháng lên Tòa án hành chính quận trong vòng một tháng hoặc 15 ngày làm việc, nếu được xem xét theo thủ tục làm nhanh. Thời hạn được nêu trong quyết định.

Hãy chú ý tới thời hạn này, vì sau thời hạn này, OCMA sẽ coi là bạn đã chấp nhận quyết định và bạn chỉ có thể nộp một đơn xin tị nạn khác sau đó. Một đơn xin tị nạn sau đó sẽ được xem xét theo thủ tục làm nhanh bởi OCMA và chỉ phân thông tin mới hoặc thông tin chưa được đề cập trong hồ sơ trước đó mới được xem xét. Trong lần nộp đơn tiếp theo, sẽ khó thuyết phục OCMA hơn rằng bạn cần sự bảo hộ quốc tế.

Thủ tục của Tòa án có thể mất 5 ngày cho đến 3 tháng. Nếu đơn kháng của bạn bị từ chối, thủ tục xin tị nạn kết thúc. Quá trình quay về nước nhà được bắt đầu và lệnh hồi hương sẽ được ban hành.

Cuối cùng Có thể mọi thứ sẽ không diễn ra đúng như thông tin trong tờ rơi bạn đọc. Nếu có điều gì chưa rõ hoặc bạn cho rằng quyền của bạn không được tôn trọng, bạn không nên bực bội, hãy đứng lên vì quyền lợi của mình và trao đổi tình huống với cán bộ có thẩm quyền của SBG hoặc OCMA. Trong mọi trường hợp, liên lạc các cơ quan của bang hoặc tổ chức phi chính phủ, họ sẽ cung cấp các dịch vụ pháp lý để bạn nhận được sự hỗ trợ hoặc tư vấn pháp lý phù hợp.

Bạn có thể đến đâu để được trợ giúp?

Cao ủy Liên hợp quốc về Người tị nạn (UNHCR) Đại diện khu vực cho Bắc Âu

Ynglingagatan 14, tầng 6., SE-113 47,
Stockholm, Thụy Điển

ĐT.: +46 8 457 48 80

Fax: +46 8 457 48 97

E-mail: swest@unhcr.org

<http://www.unhcr-northerneurope.org>

UNHCR là một tổ chức quốc tế thành lập bởi Liên hợp quốc với nhiệm vụ dẫn dắt và điều phối hành động quốc tế nhằm bảo vệ người tị nạn toàn cầu và giải quyết vấn đề của người tị nạn. Mục đích chính của UNHCR là bảo vệ quyền và phúc lợi của người tị nạn. UNHCR nỗ lực đảm bảo rằng mọi người có thể thực thi quyền tìm nơi tị nạn và tìm nơi ở an toàn ở Nước khác, và hồi hương một cách tự nguyện. Mỗi người tìm nơi tị nạn, người tị nạn hay người nhận được tư cách tương tự có quyền gửi đơn lên UNHCR.

Cơ quan hỗ trợ pháp lý

Juridiskās palīdzības administrācija

Pils laukums 4, Rīga,

LV-1050

ĐT.: +371 80001801 +371 48 67514208

Fax: +37167514209

E-mail: jpa@jpa.gov.lv

www.jpa.gov.lv

Cung cấp hỗ trợ pháp lý của bằng cho người không có khả năng chi trả hỗ trợ pháp lý bằng chi phí của mình.

Văn phòng của Thanh tra

Tiesībsarga birojs

Baznīcas iela 25, Rīga,

LV-1010

ĐT.: 37167686768

Fax: +37167244074

E-mail: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

www.tiesibsargs.lv

Xem xét khiếu nại, đơn từ cá nhân, cung cấp tư vấn về vấn đề nhân quyền và giám sát thủ tục tố tụng trực xuất cưỡng chế.

Trung tâm Nhân quyền Latvian

Latvijas Cilvēktiesību centrs

Alberta iela 13, Rīga, LV-1010

ĐT.: +37167039290

Fax: +37167039291

E-mail: office@humanrights.org.lv

www.humanrights.org.lv

Tổ chức phi chính phủ độc lập hỗ trợ pháp lý cho người tị nạn và người nhập cư bất thường tại Latvia trong khuôn khổ dự án UNHCR.

Hiệp hội “Nơi trú chân “Nhà ở an toàn”

NVO "Patvērums „Drošā māja"

Lāčplēša iela 75-9/10, Rīga, LV-1011

ĐT.: +371 67898343 (only in Latvian)

+371 25565098 (in English)

E-mail: konsultacijas@patverums-dm.lv

www.patverums-dm.lv

Hiệp hội “Nơi trú chân “Nhà ở an toàn” cung cấp dịch vụ hỗ trợ cho nạn nhân của nạn buôn bán người, người nhập cư hợp pháp, người tìm nơi tị nạn, người tị nạn và người được nhận bảo hộ tương đương tại Latvia.

Chữ thập đỏ Latvian

Latvijas Sarkanais Krusts

Šarlotes iela 1 d, Rīga, LV-1001

ĐT.: +37167336651

Fax: +37167336652

www.redcross.lv

Cung cấp, ngoài các nội dung khác, tư vấn, thông tin, hỗ trợ, quần áo và nơi ở cho người có nhu cầu.

Trung tâm nguồn lực vì Phụ nữ “Marta”

Biedrība Resursu centrs sievietēm

“Marta”

Matīsa iela 49 – 3

Rīga, LV-1009

ĐT.: +37167378539

Fax: +37167378538

E-mail: centrs@marta.lv

www.marta.lv

Cung cấp sự hỗ trợ pháp lý miễn phí cho phụ nữ, hỗ trợ của cán bộ tâm lý học và xã hội bằng tiếng Latvian, Nga và Anh.